

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 697/2017-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. novembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného ADVOKA, s. r. o., Komárnická 36, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Ľuboš Pejhovský, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 335/2010 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 640/2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. júla 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Pezinok (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 335/2010 (ďalej aj „napadnuté konanie okresného súdu“) a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 640/2014 (ďalej aj „napadnuté konanie krajského súdu“).

2. Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že v konaní pred všeobecnými súdmi je účastníkom konania (odporcom) od roku 2010, pričom predmetom žaloby je zaplatenie sumy 1 795,20 € s príslušenstvom. Sťažovateľ ďalej podrobne opísal doterajší priebeh napadnutých konaní a poukázal na rozsiahlu judikatúru ústavného súdu a aj judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorú je podľa jeho názoru potrebné aplikovať pri rozhodovaní o sťažnosti. Okresný súd po viacerých pojednávaniach rozhodol vo veci samej rozsudkom 10. júna 2014. Proti rozsudku podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom krajský súd od 21. augusta 2014 ešte nerozhodol. V uvedenej súvislosti sťažovateľ konkrétne uviedol: *„Aktuálne je osobitne kritické to, že spis leží neefektívne od augusta 2014 na KS Ba... a vytvorenie právnej istoty je doslova v nedohľadne.“*

3. Sťažovateľ je toho názoru, že postupom okresného súdu, ako aj krajského súdu došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy, pretože postup okresného súdu bol v jeho veci neefektívny a krajský súd je úplne nečinný od augusta 2014 až doteraz.

4. V nadväznosti na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 335/2010 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 640/2014 bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Okrem toho požaduje, aby ústavný súd prikázal v predmetnom konaní krajskému súdu konať bez zbytočných prietáhov, domáha sa priznania finančného zadosťučinenia v sume 4 000 € a úhrady trov právneho zastúpenia.

II.

5. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že postupmi okresného súdu a krajského súdu došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

8. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

9. O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle

konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06). Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže preto vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už okresný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (II. ÚS 184/06, I. ÚS 544/2012).

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu

10. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, IV. ÚS 37/02, III. ÚS 172/05) vyplýva, že ochrana základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa v konaní pred ústavným súdom poskytuje len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva označenými orgánmi verejnej moci ešte trvalo. Ak v čase, keď bola sťažnosť doručená ústavnému súdu, už k porušovaniu označeného základného práva nedochádzalo, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú. Účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je totiž odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci. Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri rozhodnutie vo veci Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike z 3. 3. 2009, sťažnosť č. 16970/05).

11. V súvislosti s tým ústavný súd už opakovane judikoval, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je v prípadoch, keď sa ňou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov to,

že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 215/07, III. ÚS 305/07).

12. Ústavný súd konštatuje, že zo samotnej sťažnosti a z predloženého súdneho spisu okresného súdu vyplýva, že okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom z 10. júna 2014, proti ktorému podal sťažovateľ odvolanie, ktoré bolo okresnému súdu doručené 23. júna 2014.

Okresný súd po vykonaní potrebných procesných úkonov súdny spis spolu s odvolaním predložil na rozhodnutie krajskému súdu 21. augusta 2014 a tejto veci bola pridelená sp. zn. 2 Co 640/2014.

13. Ústavný súd predovšetkým poukazuje na to, že sťažovateľ sa vyslovenia porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu a krajského súdu v napadnutých konaniach domáhal už sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 20. februára 2017, ktorú ústavný súd v časti týkajúcej sa postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 335/2010 uznesením sp. zn. I. ÚS 166/2017 z 22. marca 2017 odmietol pre zjavnú neopodstatnenosť s odôvodnením, že okresný súd v čase podania sťažnosti (20. február 2017) po predložení veci na rozhodnutie o odvolaní krajskému súdu (21. august 2014) už nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť rozhodovanie veci.

14. Keďže sťažovateľ sa napriek identickému skutkovému stavu, o ktorom ústavný súd už rozhodol uznesením sp. zn. I. ÚS 166/2017 z 22. marca 2017, sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 27. júla 2017 na tom istom základe (súdny spis sa nachádza na krajskom súde) opätovne domáha vyslovenia porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 335/2010, ústavný súd túto časť sťažnosti odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu

15. V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľ namieta, že k porušeniu jeho základného práva v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy podľa jeho názoru došlo aj postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 640/2014 (odvolacie konanie).

16. Ako už bolo uvedené postup krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 640/2014 bol ústavným súdom vyhodnotený už v súvislosti so sťažnosťou sťažovateľa doručenou ústavnému súdu 20. februára 2017. Ústavný súd sťažnosť v časti, v ktorej bol namietaný postup krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 640/2014, uznesením sp. zn. I. ÚS 166/2017 z 22. marca 2017 odmietol pre jej neprípustnosť.

17. Hlavným dôvodom pre takéto rozhodnutie bola skutočnosť, že sťažovateľ nevyužil pred podaním sťažnosti ústavnému súdu prostriedok nápravy – sťažnosť adresovanú predsedovi krajského súdu, ktorá by podľa názoru ústavného súdu v danej veci bola efektívnym právnym prostriedkom nápravy. Neuplatnenie tejto sťažnosti ústavný súd pripísal na ťarchu sťažovateľa s konštatovaním, že sa o svoju vec riadne nezaujímal (*vigilantibus iura*).

18. Ústavný súd poukazuje na to, že sťažovateľ sťažnosť na priet'ahy u predsedu krajského súdu neuplatnil ani v ďalšom priebehu napadnutého konania a iba 2 mesiace po prevzatí uznesenia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 166/2017 z 22. marca 2017, ktorým bola sťažnosť odmietnutá, podal opakovane obsahovo totožnú sťažnosť ústavnému súdu (27. júl 2017).

19. Ústavný súd ďalej poukazuje na to, že opakovaná sťažnosť, ktorá je skutkovo a argumentačne takmer identická so sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 20. februára 2017, bola uplatnená v čase, keď od začatia napadnutého konania vedeného krajským súdom ešte neuplynuli ani 3 roky, pričom trojročná doba trvania súdneho konania

z hľadiska ústavného rozmeru priet'ahov v súdnom konaní podľa názoru ústavného súdu v okolnostiach danej veci je ešte dobou akceptovateľnou.

20. Krajský súd v súvislosti s predložením vyžiadaného súdneho spisu okresného súdu ústavnému súdu oznámil, že vo veci už rozhodol 25. októbra 2017 tak, že rozsudok okresného súdu z 10. júna 2014 zrušil a vec mu vráti na ďalšie konanie po vyhotovení písomnej formy predmetného rozhodnutia.

21. Z uvedeného vyplýva, že v čase rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti krajský súd po uplynutí 3 rokov a 2 mesiacov v merite veci už rozhodol.

22. Vzhľadom na uvedené berúc do úvahy všetky súvislosti a okolnosti danej veci ústavný súd aj časť sťažnosti namietajúcej postup krajského súdu v napadnutom konaní odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

23. Ústavný súd k veci ešte poznamenáva, že ak by po vrátení súdneho spisu krajským súdom po zrušení meritórneho rozsudku okresného súdu z 10. júna 2014 aj v ďalšom priebehu konania vedeného okresným súdom dochádzalo k priet'ahom, nič nebráni, aby sa sťažovateľ novou sťažnosťou domáhal na ústavnom súde vyslovenia porušenia svojich práv súvisiacich s priet'ahmi v tomto konaní.

24. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. novembra 2017